

**UCHWAŁA NR LI/620/23
RADY MIEJSKIEJ W BIERUTOWIE**

z dnia 26 stycznia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Bierutów na lata 2023-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r., poz. 40) i art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 ze zm.) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 ze zm.), Rada Miejska w Bierutowie uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Bierutów na lata 2023-2025 - stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

2. Realizatorem programu, o którym mowa w ust. 1 jest Urząd Miejski w Bierutowie.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bierutowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Bierutowie

Irena Wysocka-Przybyłek

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA I GMINY BIERUTÓW na lata 2023-2025.

I. WPROWADZENIE I PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zwany dalej Programem dla Miasta i Gminy Bierutów na lata 2023-2025, obejmuje lokalną strategię w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Zawarte w niniejszym dokumencie ustalenia wyznaczają również zakres i sposób realizacji innych zadań własnych gminy związanych z problematyką uzależnień i nadużywania substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałaniem przemocy

Główną podstawę prawną Programu stanowią:

- 1) ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 ze zm.),
- 2) ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 ze zm.),
- 3) ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),
- 4) ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.),
- 5) ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 1608) oraz ustawa o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw z dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 2496),
- 6) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r., poz. 642).

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi reguluje w sposób kompleksowy zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za jego realizację. Określa również źródła finansowania tych zadań. Dokument opisuje funkcjonowanie rynku napojów alkoholowych. Reguluje dziedzinę promocji i reklamy napojów alkoholowych, a także formułuje przepisy karne dotyczące obrotu alkoholem i reklamy alkoholu. Wprowadza regulacje dotyczące postępowania wobec osób nadużywających alkoholu i określa podstawy leczenia odwykowego.

Podmiotami wyznaczonymi przez ustawodawcę do realizacji zadań w przedmiotowym zakresie są organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego. Zadania samorządów gminnych ujmowane są w formie gminnych programów polityki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które określają lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających

z nadużywania alkoholu. Do zadań tych zgodnie z art.4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należą;

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Program zawiera także propozycje realizacji zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii, określone w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zadania te wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących przeprowadzoną zgodnie z przepisami tej ustawy¹;
- 2) pomoc w leczeniu, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

W ramach Programu w szkołach i placówkach oświaty na terenie Miasta i Gminy Bierutów będą realizowane w szczególności działania o potwierdzonej skuteczności lub oparte na naukowych podstawach, jak wymaga tego art. 10 ust. 2b ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Prowadzenie takich działań odbędzie się szczególnie w zakresie działalności, o której mowa w art. 10 ust. 2 niniejszej ustawy. Realizowane przez Program cele są w swoich założeniach zgodne z celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, którym jest *wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu*, a także z jego celem operacyjnym nr 2 obejmującym: *Profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi*. Program uwzględnia również rekomendacje PARPA do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2023 roku, a także jest spójny z Dolnośląskim Programem Profilaktyki

¹ OBWIESZCZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii 9Dz. U. z 2020 r., poz. 1449).

i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na lata 2021-2024. Uwzględnia on także zmiany, które zostały wprowadzone na mocy ustawy o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw z dnia 17 grudnia 2021 r.

II. DIAGNOZA LOKALNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH

Zgodnie z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Program powinien stanowić najlepiej dostosowaną do warunków lokalnych odpowiedź na problemy związane ze spożywaniem alkoholu i zażywaniem narkotyków. Zbieranie informacji na temat tych problemów wynika z konieczności podejmowania działań w oparciu o lokalne potrzeby. W tym celu w 2023 r. została przeprowadzona *Diagnoza problemów społecznych na terenie Miasta i Gminy Bierutów*, zwaną dalej Diagnozą. Pozwala ona zobaczyć jakie są zapotrzebowania na różnego rodzaju działania, a monitorowanie problemów alkoholowych i narkotykowych pozwala na stałą aktualizację zjawisk i ewaluację Programu. W ramach Diagnozy przeprowadzono badania ankietowe dorosłych mieszkańców Miasta i Gminy Bierutów oraz uczniów. Najważniejsze wnioski z Diagnozy przedstawiają się następująco.

1. Problem alkoholowy

Problem alkoholowy wśród dorosłych mieszkańców nie przybiera dużych rozmiarów. Do spożywania kiedykolwiek w życiu alkoholu przyznało się 51 % uczniów, w tym 51,46% dziewczynek oraz 50,54% chłopców. Uczniowie swój pierwszy kontakt z alkoholem mieli w większości w wieku 15-16 lat (48%). Młodzież, która sięga po alkohol, przeważnie wybiera piwo. Jeżeli chodzi o kontakt uczniów z nikotyną to 50% uczniów, w tym 10,20% paliło papierosy jednokrotnie, 23,47% robiło to kilka razy, 6,63% osób pali często, a 9,69% regularnie.

2. Problem narkotykowy

Używanie narkotyków przez młodzież z Miasta i Gminy Bierutów, nie przybiera dużych rozmiarów. Do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi przyznało się 10,20% uczniów. Osoby te sięgały głównie po marihuanę. Robiły to przede wszystkim ze znajomymi na podwórku. Motywacją do kontaktu z narkotykami lub dopalaczami była ciekawość oraz przyjemność/relaksacja.

3. Problem przemocy

Uczniowie potrafią prawidłowo wskazać zachowania przemocowe oraz rozróżniają poszczególne typy przemocowe. 45,92% uczniów przyznaje, iż doświadczyło zachowań przemocowych.

4. Uzależnienia behawioralne

Większość badanych dorosłych, jak i dzieci spędza od 1 do 3 godzin dziennie korzystając z Internetu. Uzależnienie od Internetu może zaburzać procesy poznawcze, w szczególności podtrzymywanie uwagi i kontrolę poznawczą. Należy jednak monitorować problem uzależnień behawioralnych wśród najmłodszych mieszkańców. Uzależnienia te stają się coraz większym problemem społecznym i należy na bieżąco monitorować skalę zjawiska, aby jak najszybciej wprowadzić dodatkowe działania

profilaktyczne. Wśród dzieci i młodzieży nie odnotowano problemów związanych z hazardem.

5. Rekomendacje

Większość mieszkańców opowiada się za zwiększeniem liczby realizowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych. W działaniach profilaktycznych skupić się należy na uświadomieniu lokalnej społeczności skutków oraz zagrożeń jakie wiążą się z nadmiernym spożywaniem alkoholu oraz uświadamianiu o szkodliwości wielogodzinnego spędzania czasu w przestrzeni wirtualnej. Należy promować zdrowy tryb życia oraz aktywne spędzanie czasu wolnego, szczególnie biorąc pod uwagę częste korzystanie z Internetu przez dorosłych i dzieci. Konieczne jest kontynuowanie działań profilaktycznych, prewencyjnych, jak i wsparcia osób doświadczających skutków przemocy.

Niniejszy Program, który w swym zasadniczym kształcie jest kontynuacją programów z lat ubiegłych, został uzupełniony o powyższe źródła wiedzy, a także dostosowany do aktualnie obowiązującego ustawodawstwa oraz krajowych wytycznych w przedmiotowym zakresie. W procesie jego aktualizacji wzięto również pod uwagę stopień i jakość realizacji zadań implementowanych w Mieście i Gminie na przestrzeni minionych lat w ramach uchwalanych wcześniej programów. Stwarza to uzasadnioną nadzieję, że określone tutaj cele, zadania oraz sposoby ich realizacji, okażą się optymalnie dostosowane do potrzeb i zasobów lokalnej społeczności w zakresie przewidzianym ramami Programu. Ważne jest również to, aby realizowane w oparciu o nie projekty cechowały się rzetelnymi przesłankami merytorycznymi do ich podejmowania, a sam proces ich wdrażania bazował na istniejących zasobach instytucjonalnych i osobowych.

III. REALIZACJA PROGRAMU

Realizując dyspozycję art.4¹ ust 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, realizatorem Programu jest Urząd Miejski w Bierutowie. W ramach realizacji Programu Gmina powinna współpracować z następującymi podmiotami:

- 1) Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bierutowie (dalej: MGOPS),
- 2) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej: GKRPA),
- 3) Punktem Konsultacyjnym,
- 4) Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 5) Ośrodkiem Kultury i Sportu w Bierutowie,
- 6) Sądem Rejonowym w Oleśnicy,
- 7) Policją w Bierutowie,
- 8) szkołami znajdującymi się na terenie Miasta i Gminy Bierutów,
- 9) Specjalistyczną Poradnią Rodzinną przy Rzymsko-Katolickiej Parafii p.w. Najświętszej Maryi Panny Matki Miłosierdzia w Oleśnicy,
- 10) ośrodkami zdrowia, podmiotami leczniczymi,
- 11) Kościołem Katolickim,
- 12) partnerami zewnętrznymi, w tym organizacjami pozarządowymi, biznesowymi, indywidualnymi realizatorami, klubami i stowarzyszeniami sportowymi.

IV. CELE I ZADANIA PROGRAMU

CEL 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, osób zagrożonych od alkoholu i narkotyków.

Zadania:

- 1) finansowanie dyżuru w punkcie konsultacyjnym,
- 2) informowanie osób uzależnionych o istniejących placówkach ambulatoryjnych i ośrodkach terapeutycznych,
- 3) pomoc osobom uzależnionym w szybkim podjęciu leczenia (kierowanie do podjęcia leczenia, edukacja, wspieranie psychiczne, porady prawne, praca socjalna),
- 4) wnioskowanie o leczenie przymusowe na podstawie zgromadzonej dokumentacji, danych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Prokuratury,
- 5) finansowanie i współpraca w zakresie zwiększenia dostępu do bezpłatnej specjalistycznej pomocy terapeutycznej dla mieszkańców Miasta i Gminy Bierutów dotyczącej terapii indywidualnej i grupowej w zakresie uzależnienia, współuzależnienia, DDA, przemocy,
- 6) wspieranie działań organizacji pozarządowych, osób fizycznych, Kościoła Katolickiego i innych związków wyznaniowych szerzących idee życia bez nałogów poprzez dofinansowanie warsztatów, pogadanek, prelekcji, spotkań dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom i kształtowania zdrowych nawyków,
- 7) prowadzenie grupowych/indywidualnych działań motywacyjnych do podjęcia leczenia odwykowego i utrzymania abstynencji dla osób uzależnionych,
- 8) rozpatrywanie przez GKRPA wpływających wniosków dotyczących osób uzależnionych od alkoholu,
- 9) zapraszanie przez GKRPA osób uzależnionych od alkoholu w celu motywowania ich do podjęcia leczenia w placówkach lecznictwa odwykowego,
- 10) przygotowanie przez GKRPA wniosków do prokuratury o nałożenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

CEL 2.

Udzielanie osobom i rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu i narkotyków pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadania:

- 1) organizowanie i finansowanie przedsięwzięć i działań związanych ze świadczeniem specjalistycznej pomocy dla rodzin, w których występują problemy uzależnień od alkoholu, narkotyków, środków psychoaktywnych, współuzależnienia, DDA oraz przemocy w rodzinie (grupa wsparcia dla osób współuzależnionych, porady prawne, indywidualne konsultacje ze specjalistą ds. pomocy osobom dorosłym doświadczającym przemocy, grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy, indywidualne konsultacje ze specjalistą ds. pomocy dzieciom i młodzieży doświadczającym przemocy oraz sprawiającym problemy wychowawcze, działania korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie),
- 2) finansowanie i dofinansowanie spotkań integracyjnych oraz utworzenia alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla społeczności lokalnej z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą oraz osób uzależnionych,
- 3) zapewnienie pierwszego kontaktu osobom i rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz przemocy,
- 4) prowadzenie indywidualnych działań informacyjnych skierowanych do osób

współzależnionych, DDA, doświadczających przemocy o możliwościach uzyskania wsparcia na terenie Miasta i Gminy Bierutów i najbliższej położonych specjalistycznych placówkach poprzez zamieszczanie informacji na stronach Urzędu Miejskiego w Bierutowie,

- 5) zapewnienie dostępu do bezpłatnej specjalistycznej pomocy psychologiczno-doradczej, terapeutycznej w zakresie uzależnienia, współzależnienia, DDA, przemocy dla mieszkańców Miasta i Gminy Bierutów,
- 6) prowadzenie dyżurów w punkcie konsultacyjnym,
- 7) współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Policją, MGOPS, szkołami, służbą zdrowia w zakresie działań związanych z przemocą w rodzinie.

CEL 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Zadania;

- 1) prowadzenie skierowanych do dzieci i młodzieży działań profilaktyki uniwersalnej i działaniach alternatywnych, w tym przeprowadzanie na terenie szkół i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych programów i spektakli profilaktycznych, prowadzenie warsztatów umiejętności psychospołecznych dla dzieci i młodzieży, tworzenie możliwości spędzania wolnego czasu w sposób konstruktywny i pomagający rozwijać pozytywne postawy i system wartości,
- 2) organizowanie i pokrywanie kosztów działań promujących wśród dzieci i młodzieży, mody na życie wolne od uzależnień, przemocy i agresji,
- 3) organizowanie i dofinansowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży pochodzących z terenu Miasta i Gminy Bierutów w szczególności pochodzących z rodzin, w których ma miejsce przemoc i uzależnienie od alkoholu i substancji psychoaktywnych,
- 4) organizowanie i finansowanie szkoleń uprawniających nauczycieli do realizacji
- 5) w szkołach rekomendowanych programów profilaktycznych z zakresu uzależnień od substancji psychoaktywnych, innych uzależnień (w tym behawioralnych), przemocy, agresji, poprawnej komunikacji, a także szkoleń ogólnych z tematyki uzależnień, przemocy, pracy z dziećmi z rodzin uzależnionych,
- 6) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców poprzez organizowanie i finansowanie warsztatów umiejętności wychowawczych profilaktycznych o tematyce profilaktyki uzależnień i działań które mają na celu wzmacnianie roli rodziców,
- 6) organizacja imprez sportowych, kulturalno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży,
- 7) organizacja imprez kulturalnych, sportowych, profilaktycznych dla osób starszych,
- 8) realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych jako strategia alternatywnych form spędzania wolnego czasu,
- 9) włączanie się w ogólnopolskie społeczne kampanie edukacyjne oraz zakup i dystrybucja pism, ulotek, broszurek i plakatów związanych z tematyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów uzależnień, przemocy,
- 10) podnoszenie kompetencji osób wchodzących w skład GKRPA (w przypadku szkoleń wyjazdowych i udziału w konferencjach, seminariach itp. zwrot kosztu dojazdu.

CEL 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Zadania:

- 1) wspieranie materialne i organizacyjne podmiotów i organizacji zajmujących się problematyką profilaktyki alkoholowej i narkomanii, przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym oraz zapobiegania przemocy domowej,
- 2) wspomaganie grup samopomocowych, organizacji społecznych, sportowych, kościelnych, szkolnych, propagujących w swoich programach profilaktykę alkoholową i narkomanii,
- 3) włączanie instytucji i organizacji w realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- 4) współpraca z Komisariatem Policji w Bierutowie mająca na celu zapobieganie naruszaniu porządku publicznego powodowanego przez osoby pod wpływem alkoholu, substancji psychoaktywnych.

CEL 5

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadania:

- 1) występowanie w postępowaniach sądowych w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 2) prowadzenie działań kontrolno-interwencyjnych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariat Policji w Bierutowie w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 3) kształtowanie właściwych postaw reagowania w sytuacji sprzedaży alkoholu nietrzeźwym, nieletnim i pod zastaw poprzez m.in. organizację szkoleń dla przedsiębiorców prowadzących obrót napojami alkoholowymi.

V. ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA ZADAŃ PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Bierutów, stanowią dochody gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w ciągu roku 2023, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Planowane nakłady finansowe na 2023 rok wynoszą 228 046,00 zł + 40 000,00 zł (ze środków pochodzących z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml tzw. „małpek”), co daje razem 268 046,00 zł.

VI. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Podmiotem, mającym istotne znaczenie dla realizacji Programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zgodnie z art. 4¹ ust. 3 Komisja jest powoływana przez Burmistrza Bierutowa. Do zadań Komisji należy w szczególności inicjowanie następujących działań:

- 1) zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspierania zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej;
- 7) kontynuowanie czynności zmierzające do dobrowolnego poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego przez mieszkańców Gminy;
- 8) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu i papierosów osobom poniżej 18 roku życia.

VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynagradzani są ze środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki oraz Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynagradza się za udział w posiedzeniach komisji, kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych, rozmowach z osobami nadużywającymi alkoholu oraz ich najbliższych.
3. Wysokość wynagrodzenia za pracę w Komisji wynosi:
 - 1) dla przewodniczącego komisji 15% najniższego wynagrodzenia,
 - 2) dla sekretarza komisji 12% najniższego wynagrodzenia,
 - 3) dla członków komisji 10 % najniższego wynagrodzenia.
4. Przez minimalne wynagrodzenie rozumie się wynagrodzenie ogłoszone przez Prezesa Rady Ministrów w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2022 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2023 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1952).
5. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie podpisanej listy obecności dołączonej do protokołu z posiedzenia komisji.

VIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU ORAZ POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Systematyczne monitorowanie sytuacji w zakresie uzależnień od alkoholu i narkotyków dostarcza informacji do planowania działań profilaktycznych oraz oceny ich skuteczności. System monitorowania stanowi zaplecze informacyjne dla podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie Miasta i Gminy polegają w szczególności na:

- a) ewaluacji realizowanych działań;
- b) analizie sprawozdań z realizacji poszczególnych zadań;
- c) przygotowaniu sprawozdania z wykonania w danym roku Programu dla Rady Miejskiej w Bierutowie przez burmistrza oraz przedłożeniu go do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport (na podstawie art. 41 ust. 2b ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi);
- d) sporządzeniu informacji z realizacji Programu na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom przez burmistrza oraz przesłaniu jej do tegoż Centrum do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja (na podstawie art. 41 ust. 2c ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Monitorowaniem programu zajmować się będzie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z Pełnomocnikiem Burmistrza ds. Uzależnień oraz pozostałymi realizatorami Programu.

Program przewiduje osiągnięcie następujących rezultatów:

- 1) objęcie jak największej liczby dzieci i młodzieży szkolnej działaniami o charakterze profilaktycznym,
- 2) wzmocnienie umiejętności i kompetencji rodziców w procesie wychowawczym,
- 3) podwyższenie kompetencji pracowników służb zobowiązanych do pomocy osobom doświadczającym przemocy, mających problemy związane z uzależnieniem,
- 4) dostarczenie informacji mieszkańcom Miasta i Gminy Bierutów na temat oferty pomocy z zakresu uzależnień i przemocy w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Bierutów,
- 5) zapewnienie wsparcia specjalistycznego dla mieszkańców Miasta i Gminy Bierutów w punkcie konsultacyjnym,
- 6) zorganizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- 7) wzmocnienie postaw abstynenckich sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu w rodzinie i w społeczeństwie,
- 8) zapobieganie przemocy w rodzinie.

Ewaluacja Programu obejmuje systematyczne, konsekwentne zbieranie danych oraz ich analizę i interpretację, w celu sprawdzenia czy działania zaplanowane w Programie zostały przeprowadzone zgodnie z założeniami. Ewaluacja ta może dotyczyć zarówno wyników danego działania, jak też procesu jego implementacji. Ponadto analiza przebiegu realizacji poszczególnych działań w ramach Programu ułatwia zaplanowanie dalszych działań i interpretację efektów ewaluacji wyników Programu. Ewaluacja Programu powinna mieć charakter ciągły i być dokonywana zarówno przez jego realizatorów, jak też ewaluatorów zewnętrznych. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii nie rozwiąże wszystkich problemów dotyczących uzależnień. Jednakże założeniem Programu jest w jak największym stopniu ograniczenie zjawiska uzależnień i skutków wynikających z uzależnień.

UZASADNIENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Bierutów na lata 2023-2025 jest uchwalony na podstawie art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz.1119 ze zm.) oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r., poz. 2050 ze zm.). Do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałanie narkomanii oraz innych nałogów.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest kontynuacją zadań realizowanych w Mieście i Gminie Bierutów z lat poprzednich. Określają one lokalne działania w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu, substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, nałogów oraz związanych ze zjawiskiem przemocy. Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców Miasta i Gminy Bierutów, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, osób z uzależnieniami behawioralnymi, do osób z grup ryzyka, a także do dzieci i młodzieży. Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ze środków pochodzących z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml tzw. małpek, które określa plan finansowy. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025, został opracowany zgodnie z ww. zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Miasta i Gminy Bierutów.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Bierutów jest zasadne.

Przewodnicząca Rady Miejskiej w Bierutowie

Irena Wysocka - Przybyłek